

UR NYHETERNA

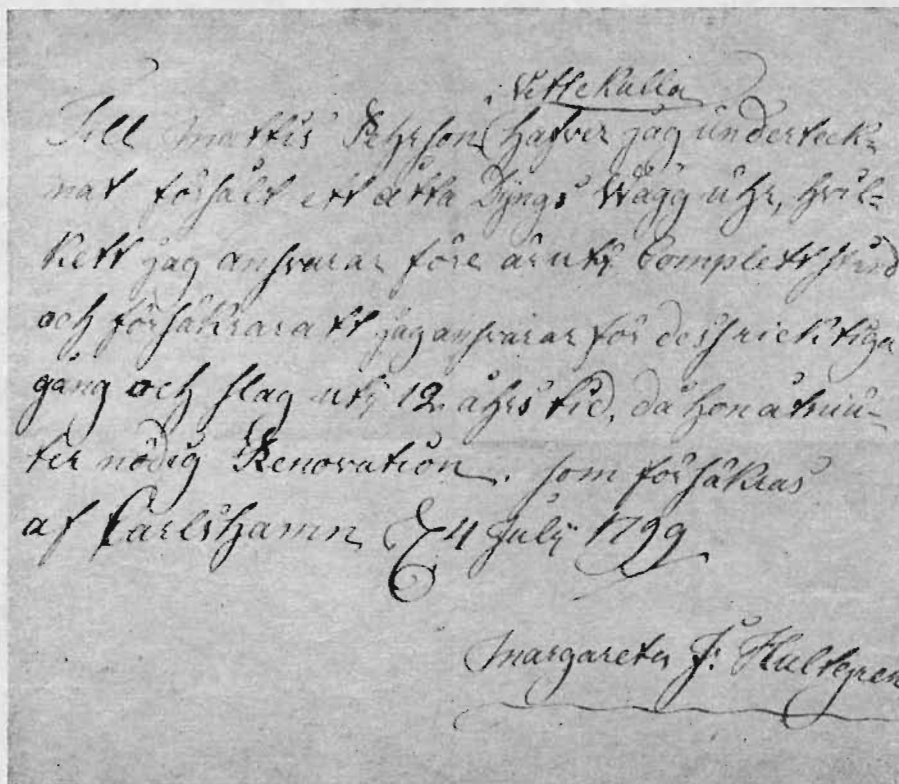
TIDNING FÖR URTEKNIK OCH URHANDEL

Årg. 15

Mars 1958

Nr 3

GAMLA TING FRÅN VETTEKULLA

Garantibrev från urmakare Hultgren 1799.

Innehavaren av Karlshamns uraffär, urmakarmästare Nils Persson, har välvilligt ställt de här reproducerade bilderna till förfogande. Det är intressanta ting som avbildas och hr Persson har om dem lämnat de uppgifter, som nedan följa.

Såväl uret som den handskrivna garantisedeln tillhör hemmansägaren Bror E. Persson, Vettekulla, Karlshamn.

Ordalydelsen av garantisedeln är: Till Mattis Pehrson i Vettekulla hafver jag

undertecknat försålt ett åtta Dyngs Wägguhr, hvilket jag ansvarar före är uti Complet stånd och försäkras att jag ansvarar för dess riktiga gång och slag uti 12 års tid, då hon åtniuter nödig Renovation, som försäkras af Carlshamn d. 4 Juli 1799.

Margareta J. Hultgren.

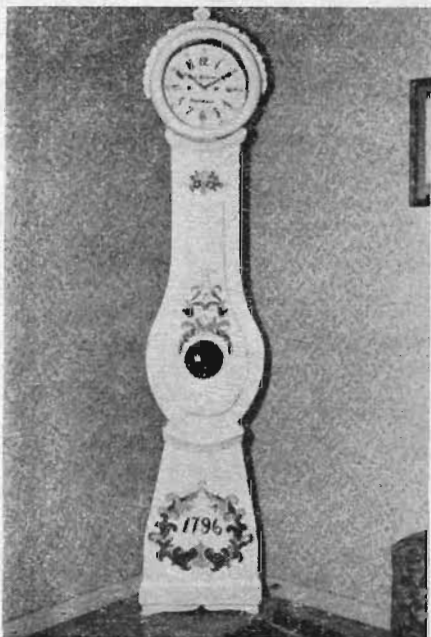
Det är tydligt, som hr Persson säger, att urmakarna även på den tiden voro hårt belastade. Att i tolv års tid svara

för urets tadelrika gång och slag är inte allom givet. Men fabrikanten visste väl, att det arbete, han lämnade, skulle väl motsvara garantien, om det sköttes ordentligt. De år, som gått, visa, att det ej var överord, som skrevs på garantisedeln, ty uret mäter tiden ännu som i den generation då det sattes in på Vettekulla. Detta under förutsättning, att golvuret är det i garantisedeln nämnda vägguret.

Om verket i detta ur lämnar hr Pers-

son, som en och annan gång haft att se över det, följande beskrivning.

Bottnarna äro av en legering och verket i sin helhet välgjort och välberäknat och är, trots sin ålder, i mycket

Golvuret från Vettekulla.

gott skick. Gången är vanlig släphaksgång med hake av välhärdat stål. De många årens tjänst till trots har den kvar sin ursprungliga form och den enda reparation, som behövs på den, har varit att polera upp hävytorna. Axlar och drivar äro även härdade och uppvisa inga nämnvärda slitspår.

Linrullarna äro av trä, men klädda med mässing. Slagverket är av s. k. trappslagstyp, med slag varje heltimme. Slaget sker på en kraftig malmskål. Repeteranordning finnes. Lodens vikt är mellan fem och sex kg.; alltså förvånande lätta i jämförelse med andra golvur från denna tid.

Urets totalhöjd är 205 cm.

Huruvida urfodret är samtidigt med verket är ovisst, säger hr Persson, som framhåller, att det visserligen är bra nog, men i utförande ej kommer upp i höjd med urverket. Men urmakarna voro ju ej i allmänhet fabrikörer av golvursfodral. De beställdes hos snickare,

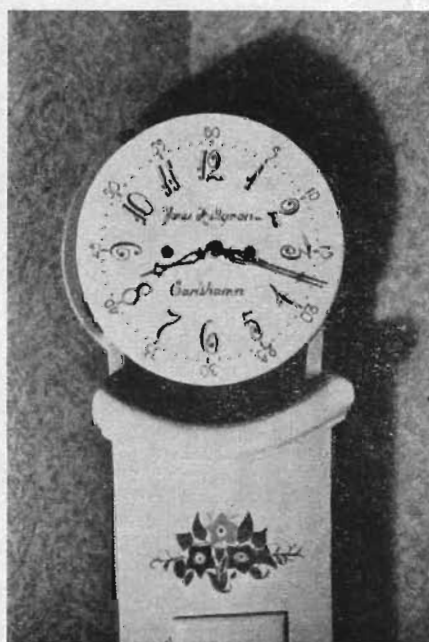
som sysslade med den tillverkningen och ofta var det urköparen själv, som fick skaffa urfodret.

Hr Persson meddelar, att han för ett tjugotal år sedan hade verket till reparation. Vid denna tid hade färgen på urtavlan flagat av och detta hade medfört, att namnet blivit defekt. Vid ommålningen utlästes namnet felaktigt, men sedan garantisedeln blivit påträffad, har Hultgrens namn fästats till uret.

Om J. Hultgren meddelar Sidenbladh, att han finnes upptagen i magistratsberättelsen för Karlshamn år 1794 såsom urmakare. Av garantibeviset kan man sluta, att han gått ur tiden något av åren 1794—99 och att rörelsen fortsatts av hans efterleverska, ett förhållande, som ju ganska ofta förekommer.

Frågan om förhållandet mellan garantisedelns och uret är emellertid ej nöjaktigt löst. Garantisedeln talar om ett väggur från 1799. Golvuren kallas ej väggur — åtminstone ej i allmänhet — och detta speciella golvur har ett foder, som är daterat 1796. Alltså tre år före garantisedelns.

Nu är härtill att säga, att Mattis Pehrsson på Vettekulla av Hultgren be-

Tavlan på Vettekullauret.

ställt ett väggur d. v. s. ett ur att hänga på väggen, utan foder. Det var mycket vanligt både då och senare. Detta verk har sedan monterats in i ett foder ev. av äldre datum, vilket också är mycket vanligt. Även kan ju årtalet ha fel-lästs vid någon ommålning av fodret.

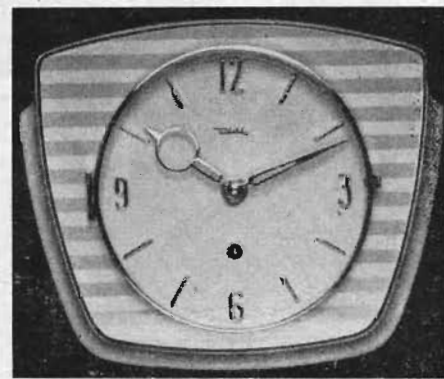
Även om man nu går med på denna tolkning, så återstår i alla fall ett tvivel. Och det är ommålningen av tavlan. Hr Persson framhåller, att namnet genom färgens avtagnings medfört felläsning av fabrikanternamn och att detta rättats, när man hittade garanti-

sedeln. Var namnet på den defekta urtavlan felläst? Det var kanske en helt annan urmakare, som svarade för golvuret än Hultgren, när allt kommer omkring. Sålunda skulle det röra sig om två olika ur.

Men om fodret mycket väl ursprungligen kan ha hört till ett annat verk, så kan detta också sägas om urtavlan. Den målade urtavlan av plåt börjar bli uppskattad omkring år 1800. Att den blev omtyckt beror på, att den var tydligare och mera lättläst än den gamla tennringen. Man bytte då också gärna ut de gamla tenn- och blytavlor på golvuren mot den nya, målade tavlan. Hultgrens i garantisedelns nämnda väggur har kanske varit ett verk med tenn-tavla och denna har sedermera bytts ut mot den nuvarande målade typen, ev. samtidigt med att verket flyttades in i fodret. Ur det tillgängliga materialet är det svårt att nå fram till ett klart avgörande. Men båda de gamla vittnesbörden från Vettekulla äro värdefulla var för sig och man får hoppas, att de ännu i många generationer skola ha en fristad hos släkten, som de så länge fått följa.

NYHET I KÖKSUR

Diehlfabriken i Nürnberg som specialiserat sig på fabrikation av väckarur och köksur i modernt, tidsmedvetet utförande har vunnit en stor marknad i Sverige. Icke minst de senaste nyhetererna — köksuret med hängande balans, det s. k. Schweteanke, och Diehl Electro, köksurverket med batterigång — har vunnit stora framgångar.

Bilden ovan visar en annan nyhet i påfylligt utförande med olika färggränder på framsidan. Den moderna urtavlan skyddas av glasring. Uret är en fröjd för ögat och då verket är ett 8-dygns balansverk av välkänd Diehl-kvalitet och priset i handeln är ligga förvånansvärt lågt finns det all anledning att förvänta succé för denna nykomling i Diehl-serien med nr 63/151.

Utkommer med ett nr varje månad.

Ansvarig utgivare:
Chefsurmakare Bertil Nilsson

Redaktionens adress:
Stortorget 3, Malmö. Telefon 714 45

Greenwichmeridianen antogs för 75 år sedan

I år är det 75 år sedan man officiellt började räkna med Greenwich-tid. Det var nämligen år 1883 som Greenwichmeridianen internationellt antogs som nollmeridian. Frankrike behöll dock Parismeridianen i viss utsträckning till in på 1900-talet.

Överenskommelsen om en gemensam nollmeridian var av största betydelse för fixerandet av tiden i världen.

Mättet på ett dygn är 24 timmar medeltid, vilket är samma tid, som jorden förbrukar för att vända sig en gång runt sin axel. Varje timme uppdelas på 60 minuter och ett dygn ger alltså 1440 minuter.

Men det finnes även andra minuter (och sekunder). Det är de, som användas för orientering, t. ex. 12 grader 43 min. 28 sekunder östlig längd, 48 grader 14 minuter 48 sekunder nordlig bredd o. s. v. Nu är det ju tyvärr så, att orienteringsminuterna och de vanliga tidsminuterna ej stämma överens.

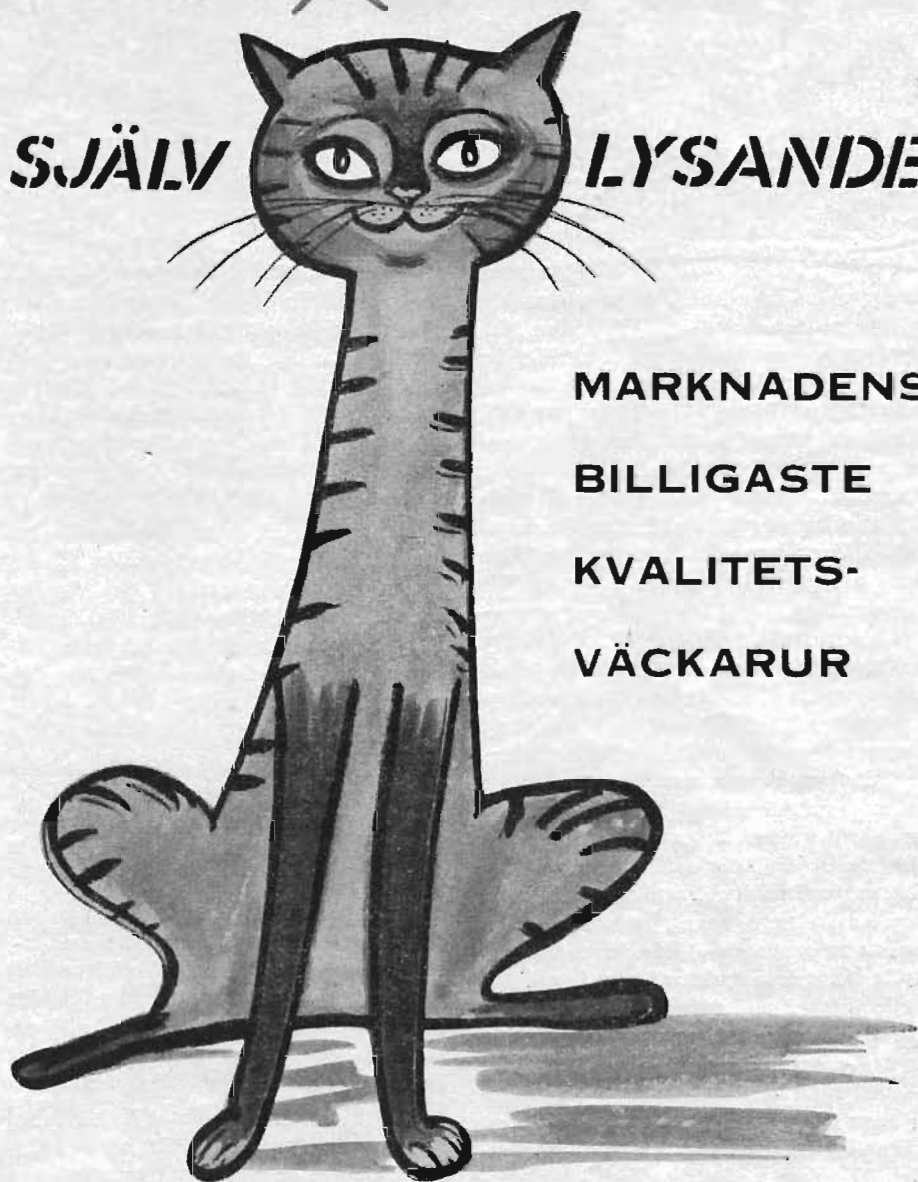
Det är ju så, att ekvatorn som en cirkel runt jorden betraktad uppdelas i 360 längdgrader. Uppdelas nu dygnet 1440 minuter på dessa, ger detta fyra tidsminuter, vilket motsvarar 15 gradminuter. Alltså. När jorden rört sig en timme, har den även rört sig femton längdgrader. 24 timmar \times 15 (längdgrader) ge alltså ett fullt dygn. Längdgraderna spela sedan tiden omkring sekelskiftet stor roll, eftersom det är efter dem, som den då införda normaltiden räknas.

Före normaltids införande, var det åtskilligt som syntes kuriöst. Man kan blott tänka på Jules Vernes "Jorden runt på 80 dagar", där Phileas Fogg vinner vadet, tack vare han startade resan motsols. Ett annat exempel: Reste man med tåg från Berlin till Köln på nio timmar och man ställde uret i Berlin på en teoretisk nollpunkt, så var klockan nio vid framkomsten till Köln, men uren i Köln 8 tim. 34 min. 20 sek., vilket motsvarar skillnaden i längdgrad mellan Berlin och Köln d. v. s. 6 grader 20 min. Därest man for motsatta vägen, så visade Berlinuren 9 tim. 25 min. 40 sek. och på det sättet tyckes man skenbart ha fått längre restid.

Flyglinjerna över Nordpolen äro av intresse att titta på. Man kommer exempelvis efter 25 timmars flygtid till Kalifornien, men man har i själva verket endast blivit 16 timmar äldre och måste ställa sitt ur 9 timmar tillbaka. På liknande sätt förhåller det sig, när man flyger över Nordpolen till Tokio. Här blir man ju faktiskt flera timmar yngre. Men den införda internationella datumgränsen medför, att man åter blir en dag "äldre".

KÖMBI

SJÄLV LYSANDE

MARKNADENS

BILLIGASTE

KVALITETS-

VÄCKARUR

OMGÅENDE LEVERANS

ÅR RÄTT TID

TEL. MALMÖ 752 20 STOCKHOLM 20 53 20

I april öppnas på Olympia-utställningsområdet i London en utställning, som fått titeln "Instrument, elektronik och automation 1958". Intresset för denna utställning har varit mycket stort och trots det, att utrymmet väsentligt ökats, är det trångt ändå. Den brittiska avdelningen räknar sextio nya deltagare och möjligheterna för ytterligare spekulanter äro praktiskt taget obefintliga. De utländska utställarna äro också många och bland de deltagande länderna är även Sverige. I anslutning till utställningen komma konferenser att hållas, i vilka såväl europeiska som amerikanska

och kanadensiska m. fl. ingenjörer, vetenskapsmän och andra fackmän komma att medverka.

En av Englands största stålindustrier kan ståta med ett ovanligt rekord. Den har nämligen tills dato utdelat över sexhundra guldur. Företaget ifråga, som har flera tusen anställda, förärar varje arbetare, som varit i dess tjänst i trettio år, ett guldur. De flesta av de så belönade arbetarna äro ännu i verksamhet vid företaget.

DET REPRESENTATIVA URET

Praktiskt taget var det härbara uret under sitt första sekel en sak, som utnyttjades som smycke. Man bar det synligt — det var först omkring år 1600 som det började göra skäl för benämningen fickur — och det var då tämligen naturligt, att den yttre formen och utsmyckningen fick smyckets karaktär. Under olika skeden i urets historia har denna inställning återkommit. Uret har som främsta funktion haft att pryda och sedan att vara tidmätare.

Utän tvivel är det även i våra dagar en utpräglad tendens att ge uret värde som smycke. Att detta står i bestämt sammanhang med, att armbandsuret detroniserat fickuret kan ej förnekas.

En undersökning, som för ej så länge sedan genomfördes i Mellaneuropa, visade, att av hundra vuxna personer endast fem ej höll sig med eget ur, d. v. s. det var två på hundra män och åtta på hundra kvinnor, som ej tyckte sig ha behov av eget ur. Gällde det endast att fylla ut denna lucka, så gjorde urindustrin detta i en handvändning och kunde börja packa in. Men, som ovan sagts, uret — och då speciellt armbandsuret — är ej främst att se som den oundgängliga tidmätaren utan fastmer som en väsentlig del av den personliga prydnaden. En dam med ett vackert, litet armbandsur tittar sällan efter tiden, det frågar hon sin kavaljer om. Uret har kommit att påverkas av modiförändringarna, även om omkastningarna inte ske så ofta som på klädedräktens område.

Men uret kanske ännu mer kommit

att påverkas av sociala synpunkter. Det är en naturlig strävan hos alla människor att vilja komma framåt och uppåt, ständigt ha i sikte att komma upp i högre samhällsskikt. Och väl däruppe gäller det att följa med och dit hör även, att man skaffar sig ett för situationen värdigt ur, på samma sätt som man skaffar sig ny klädnad.

Vardagen ser dock annorlunda ut. Vem klär sig väl i högtidsdräkt för att intaga sin arbetsplats! I det dagliga arbetet passar heller inte högtidsuret. Här har man ett pålitligt och vederhäftigt ur, som är mindre ömtåligt än det, som hör till högtidsstassen.

Då föreställer man sig gärna, att det är mest damer, som hålla sig med två eller flera ur. Det är emellertid fel gissat. Den nämnda undersökningen gav vid handen, att 42 % män mot 28 % kvinnor höll sig med två eller flera ur.

Av detta skulle man kunna dra den slutsatsen, att männen i större utsträckning än damerna behöver det representativa uret som tecken på den sociala ställningen och att de i sitt arbete likaledes mer än motsatta könet äro beroende av ett pålitligt vardagsur.

För urindustrin är det självklart, att den sociala synpunkten är högst betydelsefull och de ständigt nya uppslagen understryker detta med all tydlighet. Men vad som i dag är tip-top, är i morgon gammalt. De nya generationerna avancera snabbt och det gäller för allmänheten liksom för andra att vara med i utvecklingen.

P. L.

En av de mest omtyckta och beundrade ryttarinnorna i England är Pat Smyth, som driver sin sport som ren amatör. För en tid sedan blev man i England verkligen förvånad, när olympiska utskottet började undersöka, hur det förhöll sig med Pat Smyths amatörskap. Man hade nämligen i denna sportliga organisation i ett program för ett internationellt höstevenemang i Genève upptäckt en helsidesannons, vari ryttarinnan ifråga figurerade och uttalade vackra lovord över ett bekant schweiziskt urmärke. En talesman för urfirman meddelade, att annonsen publice-

rats i fullt samförstånd med representanter för engelska ryttarfonden och att firman till fonden ifråga betalt en viss summa för Pat Smyths bild och uttalande.

British Horse Society ingrep nu med en upplysning om, att Pat Smyth personligen aldrig fått någon ersättning. Hon hade i själva verket ingen aning om, att hon förekom i annonssammanhanget, varför hon enligt British Horse Societys åsikt aldrig kunde berövas sitt amatörskap. Vilket allt är en sedelärande historia för idrottsutövare, som vilja bibehålla sitt amatörskap.

Fem gratisresor till Schweiz

En intressant pristävling för urmakeriaffärerna har i dagarna utlysts av urgrossistfirman Aktiebolaget Rätt Tid i Malmö. Idén har ursprungligen framförts av de schweiziska leverantörerna, som beklagat den svenska allmänhetens relativa likgiltighet inför det automatiska armbandsuret. För att öka intresset för denna verkligt fulländade typ av armbandsur har pristävlingen kommit till stånd i Aktiebolaget Rätt Tids regi. Den går ut på att urmakarna skall öka sin försäljning av automatiska armbandsur. De fem urmakare som säljer flest sådana ur under tiden mars—september detta år vinner en helt fri resa till Schweiz under vinkördetiden i höst. Resor, hotellrum, kost, utflykter, ja, alla utgifter betales av grossisten och vinnarna åtföljes under hela resan av svensk reseledare.

Tävlingsformen är mycket sympatisk eftersom resultatet ej bedömes efter urmakarnas inköp utan efter deras försäljning. Varje urmakare, stor som liten, har därför goda utsikter att med de olika reklamhjälpmedel, som grossisten ställer till förfogande, uppnå goda försäljningsresultat utan att därför behöva investera kapital i stora inköp. Observera: denna försäljningspristävling omfattar således endast automatiska armbandsur levererade från AB Rätt Tid och har således en starkt begränsad form, vilket också ger de mindre affärerna goda utsikter att tävla med de större.

Meddelande om pristävlingen sändes ut i dagarna. Skulle någon ej få del av detta går det an att underrätta AB Rätt Tid.

Maharadschan av Kapurtala dog för snart två år sedan och bland hans kvarlätningskap fanns åtta välfyllda smyckeskrin. Sju av dessa förvaras i en bank i Paris och det åttonde i hotell Ritz. Skrinen har nu inventerats av advokater och experter av olika slag och förteckningen upptager 18 maskinskrivna sidor. Bland de många värdeföremålen finnes ett betydande antal ädelstensprydda ur, på vilka maharadschan särskilt samlade. Anledningen till inventeringen var, att furstens sekreterare ville ha ut de 8.500 pund, som hon hade att fordra.

Indiske industriministern Shri Manubhai Shah har framhållit, att landet är i stort behov av en industri för bl. a. armbandsur. Regeringen är inställd på att sätta igång en dylik av medelstort format, för så vitt ej privatintressenter anmäla sig. I så fall kan regeringen hjälpa till med finansieringen genom

Ett ur från Goethes hem

Johan Caspar Goethe, den store författarens fader, förde hushållsboken på latin och av den erfar man, att han år 1758 på en auktion efter en du Fay köpte ett ur för 84 gulden och 27 kreuzer, vilket var ett ganska högt pris på den tiden. Uret ställdes upp i bottenvåningen i hemmet i Frankfurt och ingick alltså i den blivande skaldens barndomsvärld. Uret hade ekfodral och tennstavla, som ju vanligt var på denna tid.

År 1790 gästades hemmet av storchertig Friedrich av Mecklenburg-Strelitz, som med sina systrar Luise och Friedrike kommit för att övervara kejsar Leopold II:s kröning, och de sågo då det gamla uret.

När Goethes moder upplöste hemmet 1795, såldes allt husgeråd och då även det gamla uret. Goethe själv hade då för länge sedan slagit sig ner i Weimar.

Den 7 november 1825 firade Goethe femtioårsdagen av sin Weimartid. Bland de många uppvaktningar, som han då blev föremål för, var det en, som särskilt rörde hans hjärta. Det var storchertig Georg Friedrich av Mecklenburg-Strelitz, som utan att Goethe visste om det, låtit sätta upp det gamla golvur, som slagit hans barndomstimmar, i hallen. Det hade kostat honom mycken möda att få tag i uret, men det hade lyckats.

Kl. 5 på morgonen nämnda dag fick uret träda i funktion. Skalden hörde klockslagen och kallade in sin kammartjänare och ropade:

— Fredrik, Fredrik! Vad var det? Jag tyckte jag hörde det gamla uret från mitt hem.

Kammartjänaren svarade:

— Uret står därute, ers excellens!

Med ett skutt var Goethe ur sängen och ute i hallen, där han med tårade ögon såg det kända uret från barnåren.

Ja, så har händelsen berättats, men det finns en annan version, som kanske är mera korrekt. Den meddelar, att händelsen utspelades år 1828 på Goethes födelsedag.

Uret ifråga kan man i alla fall ännu få beskåda i Weimar, där det står i för-rummet i Goethes bostad mellan ett par fönster. Uret är gjort av urmakarmästare Carl Hoff (1730—1795) i Frankfurt a. M.

Men även i Goethehuset i Frankfurt finns ett ur, som tillkommit under skaldens tid; det är ett arbete av skaldens kusin Andreas Goethe, som specialiserat sig på större ur.

att tillskjuta 80 proc. av erforderligt startkapital som lån. I sammanhanget meddelade statsministern, att ett nytt komplex tagits i bruk av en väckarfabrik i Mowi.

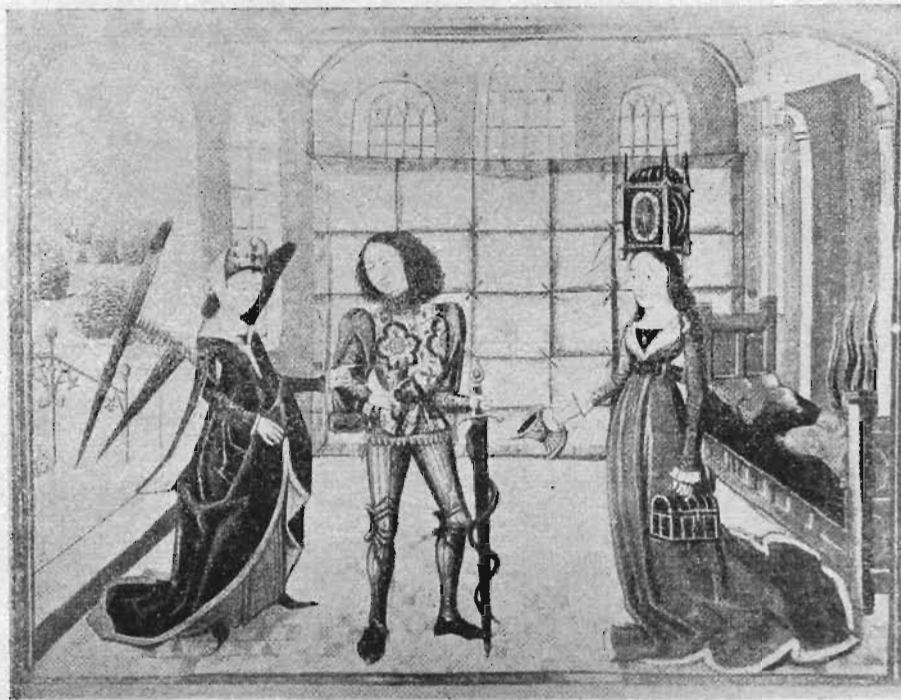

CONCERTA

- den populära glasögonbågen
- för damer
- alla storlekar
- modern färgskala
- låga priser

AB RÄTT TID - Optikavdelningen

BILD AV UR FRÅN 1400-TALET

Handskriftsbild från 1461.

Ur en handskrift från 1461 är ovanstående bild hämtad. Den visar, hur ett mekaniskt drivet ur på den tiden såg ut. Handskriften ifråga är en roman med titeln "Kristina av Pisan" och bilden visar en scen där bokens hjälte föreställer sin syster för en dam, som förevisar måttligheten. Det illustreras på det sättet, att hon i högra handen

håller en bågare och i den vänstra sitt smyckeskrin, båda representerande områden, åt vilka även den tidens damer lidelsefullt hängåvo sig. Men på huvudet bär hon det reglerande uret, som icke tillåter henne att slå över vare sig åt ena eller andra hållet; det är uret, som mäter livstiden och indelar hennes liv och håller det i balans, livets gyllene medelväg.

Om gamla kyrkklockor

När man hittade på att gjuta klockor är obekant, men man vet, att man långt före kristen tideräkning sysslade med konsten. Men när de kristna församlingarna införde klockorna, blev klockgjutareyrket ett betydande yrke och som kunderna voro kyrkliga, är det ingenting märkvärdigt i, att yrket som sådant kom att räknas till de religiösa, särskilt som klockorna betraktades som en viktig tillgång i det religiösa livet.

Men det var ej blott gjutna klockor, man hade; det fanns även smidda. De bestodo av flera stycken järnbleck, som sammantades eller svetsades samman i klockform. Den äldsta tyska klockan av detta slag kan man se i stadsmuseet i Köln. Den har ursprungligen haft sin plats i S:ta Cecilia kyrkan och skall enligt gammal tradition ha vigts av ärkebiskop Kunibert (623—663) för den första domen i Köln. I folkmun är klockans namn "Saufang" och detta förklaras genom en gammal historia om, att det var en sugga, som rotade fram klockan ur kyrkans ruiner. Dylika kyrkklockor

äro kända från Würzburg, Ramsach (Bayern), S:t Gallen, Edinburgh, Orkney och Siena.

I detta sammanhang kan påpekas, att de första gjutna kyrkklockorna i Tyskland voro importgoods från Irland. Man har flera underrättelser från karolingisk tid om dylika klockor. Biskop Lullus från Mainz t. ex. fick sig tillsänd en klocka c:a 780 av Gutbert av Veremont. År 779, vid abboten Sturmus' död i Fulda ringdes det med flera klockor. I samma stad götos under Rhabanus Maurus (död 856) klockor för Sverigemissionen. Karl den store verkade själv för användningen av klockor i helgedomarna och han lät benediktinermunken Tanco i S:t Gallen komma till Aachen för att gjuta en klocka för katedralen därstädes.

Benediktinermunkarna voro f. ö. de allenarådande mästararna på klockgjuteriets område, en ställning, som de bevarade genom åtskilliga århundraden.

Den äldsta daterade kyrkklockan inom kristenheten är från Iggenbach i Bay-

ern. Inskriptionen på klockan meddelar, att den är gjuten 1144. Klockan är ännu i bruk.

Men det finnes ännu äldre, fast ej daterade klockor. De äldsta äro de bikupsformade klockor, som kallas Theophilus-klockor efter gjutmästaren. Den största av dessa finns i Hersfeld och stammar från 1000-talets mitt. I klockmuseet i Apolda står den näst största av de kända tjugo Theophilusklockorna.

En annan typ är den mera sockertoppformade Arnoldusklockan från mitten av 1100-talet. Den finns i Gilching och remnade 1913, men 1928 var det en svetsningsfirma i Nördlingen, som svetsade den så fint, att den gör lika god tjänst som i gångna tider.

Till slutet av 1100-talet bibehöll sig benediktinerna vid klockgjuteriet, men från denna tid gled yrket mer och mer över i borgerliga händer. Vid tiden omkring år 1400 utökades verksamheten med gjutning av de tidigare typerna av skjutvapen och yrkets anseende växte därmed. Det egentliga klockgjuteriet hade sin glanstid under 14- och 1500-talen. Flera klockgjuterier och klockgjutaresläkter tillhöra de främsta konsthantverkarna i vår kulturhistoria.

Världens enda klockgjutaremuseum finnes i Apolda, där Franz Schilling och Heinrich Ulrich pietetsfullt samlat allt gammalt i yrket i sitt klockgjuteri, vilket är en direkt fortsättning från det år 1732 grundade klockgjuteriet i Laucha.

Enhetspris för ur-reparationer

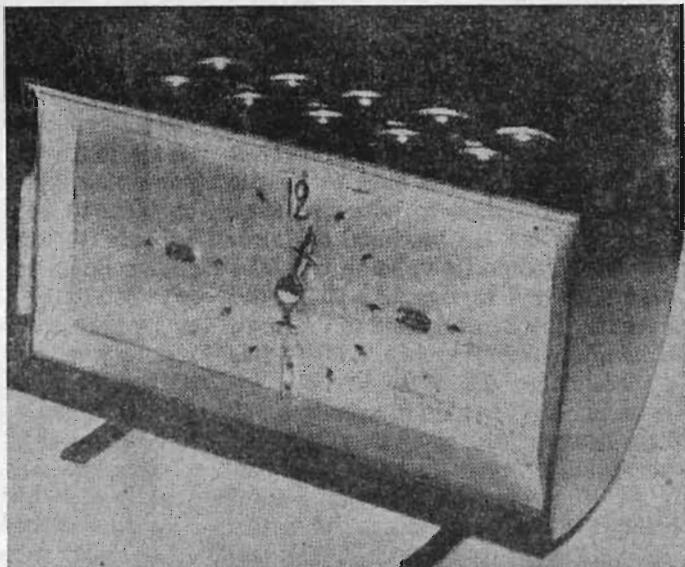
I Detroit, Michigan, USA, startades för fyrtyotvå år sedan en urmakareverkstad av stort format, vilken annonserade om urreparationer till enhetspris. Denna verkstad sysselsätter f. n. 75 fackarbetare och räknar 50.000 juvelerare och urhandlare, urmakare och järnvägsursinspektörer m. fl. som sina kunder, vilka äro spridda över hela USA.

Kunden får inom kort tid efter inlämningen sitt ur tillbaka i reparerat skick för 2.95 doll., oavsett vad felet är. Villkoret är dock, att minst sex ur inlämnas på en gång. För varje reparation lämnas viss garanti. Reparationer på automatiska ur och kronografer äro en smula dyrare, ehuru obetydligt.

För anbringandet av självlysande siffror, reliefsiffror i guld eller svarta urtavlor får man betala en dollar extra. Rostskadade eller utslitna ur tas inte emot.

Tydligen har företaget skötts förträffligt under årens lopp och det är väl att förmoda att så även blir i fortsättningen.

UR SOM DRIVES MED SOLLJUS

UN har i ett föreg. nr omtalat, att man har konstruerat ur, som "dras upp" av solljus. Den här ovan avbildade klockan är en dylik från USA och bär

namnet Seth Thomas Solarion. En dags belysning är tillräcklig för att hålla uret i gång en hel månad.

Under tiden 12—22 april hålles Baselmässan, den fyrtioandra i ordningen. Den räknar i år 2.300 deltagare, fördelade på 17 grupper. Utställningsområdet omfattar 128.000 kvm. En av de avdelningar, som kommer att tilldraga sig uppmärksamheten, är urfabrikatio-

nen. Denna speciella avdelning har varit med ganska länge; den är med för tjugoåttonde gången i år och omfattar utställningsobjekt från 160 företag. Efter mässans avslutning fortsätter uravdelningen, varvid ett femtiotal industrier knutna till urindustrin utställa.

URkomiskt

— Hade damen tänkt sig någon särskild form på klockan?

— Ja, en som kunde göra min bästa väninna avundsjuk.

Indelte korporalen Brutal berättar:

— Å ja hadde i mina korporalsår en lommeklocka, som gick så galant å högt, att hela regementet gick åter henne ve' paraden.

RECTA GRAND PRIX

Det högmoderna schweizer-uret med toppkvalifikationer. Smakfullt stilrena boetter och tavlor — gångprecision i särklass.

Recta herr- och damur finns i stål, guld på stål, guld — alla med framstående, moderna yttre och inre egenskaper.

Gå in för Recta!

AB RÄTT TID

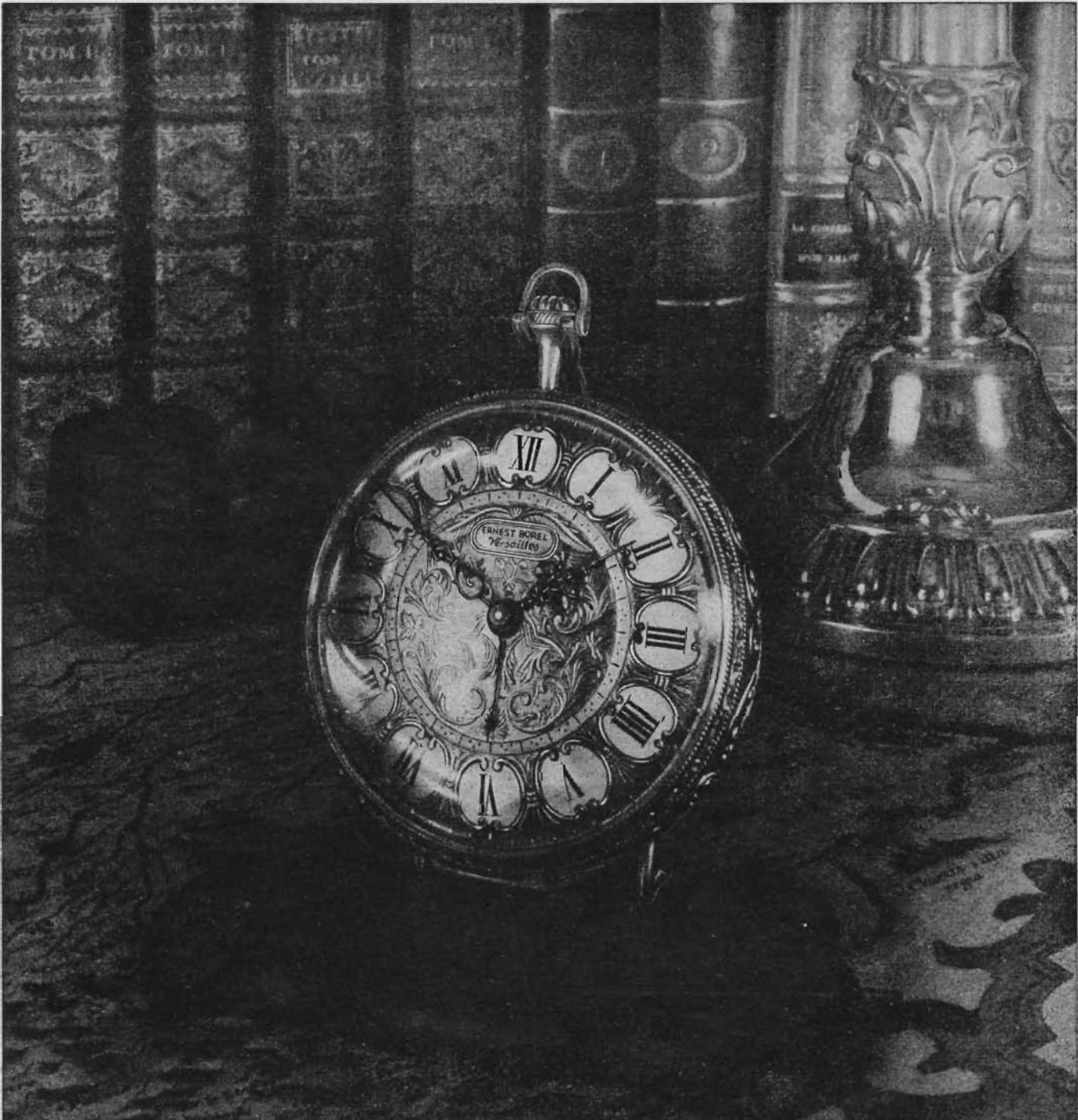
MALMÖ · STOCKHOLM

752 20 20 53 20

R-pris
159:-

R-pris
158:-

Versailles

15 jewels

Mod. dep.

8 days

alarm

Another Creation by

ERNEST BOREL